

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 633/2014-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobříka a zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom [REDACTED], [REDACTED], pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 120/2008 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 120/2008 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 120/2008 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (tisíc eur), ktoré je Okresný súd Čadca p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Čadca j e p o v i n n ý uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 284,08 € (slovom dvestoosemdesiatštyri eur a osem centov) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet jeho právneho zástupcu advokáta [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ].

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 633/2014-7 z 21. októbra 2014 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 120/2008.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti podaním sp. zn. 7 C/120/2008 doručeným ústavnému súdu 18. novembra 2014, v ktorom ku skutkovej a právnej zložitosti sporu uviedol:

„... Vychádzajúc z obsahu sťažnosti, z vyjadrenia zákonnej sudkyne, obsahu súdneho spisu, s tvrdeniami uvádzanými v sťažnosti nesúhlasím a sťažnosť považujem za absolútne za neopodstatnenú. Tvrdenia sťažovateľa v sťažnosti sú len vo všeobecnej rovine, ničím nepodložené a zavádzajúce.

Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že podal prostredníctvom svojho právneho zástupcu návrh na súd dňa 12.11.2008, k tomuto súd uvádza, že tento návrh trpel vadou, ktorá bola na základe výzvy súdu odstránená dňa 11.2.2009 (čl. 29 spisu), následne bol súdu doručený doplnený návrh navrhovateľov, a to dňa 5.3.2009 (čl. 35 spisu). Súd môže konať len o návrhu, ktorý je jasný zrozumiteľný a určitý.

Následne sa dňa 17.3.2009 konalo pojednávanie, na ktorom právni zástupcovia oboch strán požiadali o odročenie za účelom pokusu o mimosúdne vyriešenie veci. Do dňa 3. 3. 2010 súd opakovane vyzýval a urgoval právneho zástupcu navrhovateľov a napokon aj právneho zástupcu odporcu k oznámeniu, či došlo k mimosúdnej dohode, prípadne k predloženiu dôkazov. Právny zástupca navrhovateľov opakovane žiadal o predĺženie lehoty, nakoľko mal za to, že k uzatvoreniu mimosúdnej dohody dôjde, avšak čakal na účastníka konania, ktorý bol v zahraničí. Napokon bola právnenému zástupcovi navrhovateľov uložená poriadková pokuta, a to uznesením zo dňa 11.11.2009, ktorá mu bola uznesením zo dňa 21.1.2010 odpustená, s tým, že právny zástupca vypovedal plnú moc navrhovateľom z dôvodu straty dôvery. Keďže na výzvu súdu zo dňa 3.3.2010 ohľadne uzavretia mimosúdnej dohody a predloženia dôkazov nereagoval ani právny zástupca odporcu, súd dňa 1.4.2010 vytýčil pojednávanie na deň 21.4.2010 (podrobnejšie v prehľade úkonov).

Pojednávanie konané dňa 21.4.2010 bolo odročené na základe žiadosti právneho zástupcu odporcu na deň 19.5.2010, toto pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom zabezpečenia predloženia dôkazov zo strany právneho zástupcu odporkyne s tým, že úkony zo strany súdu ako aj zo strany právneho zástupcu boli realizované bezodkladne.

V období od 22.10.2010, kedy bolo súdu doručený návrh na prerušenie konania z dôvodu úmrtia odporkyne [REDACTED], boli vykonávané procesné úkony za účelom šetrenia relevantných informácií ohľadne tejto skutočnosti, ako aj zabezpečenie podkladov a následne súd konanie do právoplatného skončenia dedičskej veci po neb. odporkyni prerušil (uznesenie vydané dňa 3.3.2011, nadobudlo právoplatnosť dňa 7.5.2011 s tým, že dedičská vec po neb. odporkyne sa právoplatne skončila dňa 7.6.2011.

Po vydaní uznesení o prerušení konania, a to dňa 12.4.2011 bolo súdu zo strany právneho zástupcu navrhovateľa v 1. rade oznámené, že navrhovateľ v 1. rade dňa 31.1.2011 zomrel.

Na základe tohto oznámenia boli zo strany súdu vykonávané úkony smerujúce k zabezpečeniu podkladov - úmrtný list, stav dedičského konania, dopyt na právnych nástupcov či vstupujú do konania, výzva súdu za účelom predloženia upraveného návrhu atď. (podrobnejšie v prehľade úkonov). Následne bolo dňa 14. 6. 2012 doručené späťvzatie návrhu navrhovateľa v 2. rade [REDACTED], s tým, že konanie o jeho nároku, po vykonaní potrebných procesných úkonov (podrobnejšie v prehľade), bolo zastavené dňa 22.1.2013, voči tomuto uzneseniu podal právny zástupca navrhovateľov v rade 1a až 1c odvolanie, po realizácii nevyhnutných procesných úkonov, bol spis dňa 15.5.2013 predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie s tým, že uznesenie prvostupňového súdu bolo potvrdené. Uznesenie o zastavení konania o nároku navrhovateľa v 2. rade nadobudlo právoplatnosť dňa 12.9.2013. Následne dňa 28.10.2013 bol súdu doručený upravený návrh navrhovateľov v rade 1a až 1c. Po realizácii nevyhnutných procesných úkonov (podrobnejšie v prehľade), bola pripustená zmena návrhu navrhovateľov rade 1a až 1c vo vzťahu k ich nároku, a to uznesením zo dňa 26.3.2014. Bezodkladne, po nadobudnutí právoplatnosti súd vytýčil dňa 25.5.2014 termín pojednávania na deň 30.6.2014. Po vytýčení termínu pojednávania bolo súdu doručené procesné podanie - návrh na pripustenie zmeny na strane odporcov, o ktorom súd bezodkladne rozhodol, a to dňa 18.6.2014. Pojednávanie bolo odročené, na základe návrhu právneho zástupcu navrhovateľov 1a až 1c, za účelom zadováženia spisu zo štátneho archívu, ako aj nariadenia znaleckého dokazovania. Dňa 7.8.2014 bolo nariadené znalecké dokazovanie, po právoplatnosti a zložení záloh, bol spis zaslaný znalcovi dňa 22.9.2014 (znalcovi

na základe žiadosti predĺžená lehota na vypracovanie znaleckého posudku). Spis od znalca vyžiadaný za účelom vyjadrenia sa k ústavnej sťažnosti.

ZHRNUTIE:

Počas obdobia od podania opraveného návrhu a doplneného návrhu odo dňa 11.2.2009 a 5.3.2009 až do dňa, kedy došlo k vytýčeniu termínu pojednávania, do dňa 1.4.2010, teda počas obdobia 1 roka a 2 mesiacov sťažovateľ ani prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ani individuálne nepredložil súdu žiadny procesný návrh, aby súd vo veci konal, vytýčil termín pojednávania a podobne, bol pasívny. Súd podotýka, že sťažovateľ bol počas tohto obdobia zastúpený advokátom a musel si byť vedomý a uzrozumený s tým, že prebiehajú zo strany jeho právneho zástupcu, ako aj právneho zástupcu odporcu rokovania ohľadne uzatvorenia mimosúdnej dohody, čo vyplýva aj z vyjadrenia právneho zástupcu navrhovateľa. Súd má za to, že počas tohto obdobia nevznikli zo strany súdu zbytočné prietahy (viď aj prehľad úkonov počas tohto obdobia). Pokiaľ sťažovateľ tvrdí, že znalecké dokazovanie malo byť nariadené na prvom pojednávaní, nemohlo, keďže jeho právny zástupca požiadal o odročenie za účelom uzavretia mimosúdnej dohody.

Obdobie od 21.4.2010 do vytýčenia posledného termínu pojednávania, a to do dňa 30.6.2014 je poznačené objektívnymi skutočnosťami, a to úmrtím odporkyne (konanie prerušené), úmrtím navrhovateľa v rade 1, späťvzatím návrhu navrhovateľa v 2. rade, odvolaním voči uzneseniu o zastavení konania o jeho nároku, dvomi návrhmi na pripustenie zmeny návrhu, pričom súd konal i naďalej bez prietahov, rozhodoval o procesných návrhoch právneho zástupcu navrhovateľov v rade 1a - 1c. Procesná situácia je do určitej miery sťažená tým, že navrhovatelia odvodzujú svoje vlastnícke právo z rôznych právnych titulov, na strane navrhovateľov nejde o nerozlučné spoločenstvo, sporné parcely sú v neidentickom stave, právny zástupca navrhovateľov v rade 1a až 1c predkladal súdu procesné návrhy, o ktorých bol súd povinný konať a rozhodnúť.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, nebolo reálne možné, tak ako vytýka sťažovateľ súdu, aby súd nariadil znalecké dokazovanie skôr, resp. aby vo veci samej rozhodol skôr, keďže bolo povinnosťou súdu vysporiadať sa všetkými vzniknutými objektívnymi skutočnosťami (smrť navrhovateľa, odporkyne), procesnými návrhmi zo strany

účastníkov konania, ustálením okruhu účastníkov konania, ako aj podaným odvolaním. Súd v tomto smere konal v súčinnosti s účastníkmi konania a v lehotách, ktoré nemožno považovať za zbytočné prieťahy.

Pokiaľ ide o samotnú osobu sťažovateľa - navrhovateľa v 4. rade [REDACTED] a jeho správanie v konaní, tak ako už bolo uvedené vyššie, od podania riadneho návrhu počas doby 1 roka a dvoch mesiacoch, kedy malo dôjsť k mimosúdnej dohode, ani v nasledujúcom období sa žiadnym spôsobom neprejavoval, vytyčených súdnych pojednávaní sa nezúčastňoval, neprítomnosť ospravedlňoval, naposledy vo veci súdu na základe výzvy dňa 30.1.2014 oznámil, že vzhľadom na stanovisko odporkyne v 1. rade [REDACTED], pretože mu nie je známa dohoda medzi [REDACTED] a odporkyňou v 1. rade, musí túto okolnosť zistiť buď u oboch účastníčok konania alebo nahliadnutím do spisu a z tohto dôvodu žiada o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k upravenému návrhu o 7 dní, k upravenému návrhu sa nevyjadril, pojednávania vytyčeného na deň 30.6.2014 sa nezúčastnil, ospravedlnil sa z dôvodu PN, po nariadení znaleckého dokazovania zložil zálohu na znalecké dokazovanie a v čase, keď bol spis odoslaný znalcovi, podal ústavnú sťažnosť.

Podanie nedôvodnej ústavnej sťažnosti v štádiu, kedy sa schyľuje k rozhodnutiu vo veci samej, možno považovať aj za určitú formu nátlaku na sudcu, ktorý by mal podľa toho, ako uvádza sťažovateľ, rozhodnúť len na základe jeho tvrdení, bez vykonaných dôkazov, a bez toho, aby mal riadne zistený skutkový stav. Znalecké dokazovanie bolo nariadené v záujme navrhovateľov, na preukázanie ich tvrdení, bezodkladne potom, čo došlo k ustáleniu okruhu účastníkov konania.

Podotýkam, že pokiaľ sťažovateľ vystupuje na strane navrhovateľa, nie je jeho povinnosťou, ale najmä jeho záujmom, aby v konaní predkladal návrhy, dôkazy, aby sa vyjadroval k tvrdeniam ostatným účastníkov. Ak je účastník v konaní zastúpený, považujú sa úkony zástupcu za úkony účastníka, a rovnako nečinnosť zástupcu sa považuje za nečinnosť účastníka konania. Dĺžka daného súdneho konania je poznačená objektívnymi skutočnosťami, ktoré súd v rámci konania a rozhodovania nemohol ovplyvniť. Pokiaľ aj sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že nemôže riadne užívať svoje vlastnícke právo, nemôže sa riadne dostať k svojmu rodinnému domu, mal možnosť, už na začiatku konania, kedy bol

zastúpený advokátom, využiť inštitút predbežného opatrenia, čím by sa mohla do právoplatného skončenia veci, jeho ťaživá situácia zmierniť, samozrejme, pokiaľ by bolo jeho návrhu za splnenia zákonných predpokladov, vyhovené. Túto možnosť sťažovateľ doposiaľ nevyužil. Aj z tohto dôvodu považujem tvrdenia sťažovateľa za zavádzajúce...“

Súčasťou vyjadrenia bola chronológia procesných úkonov okresného súdu, z ktorej okrem iného vyplýva:

«... Navrhovatelia podali návrh na začatie konania prostredníctvom svojho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] dňa 12.11.2008. Na základe výzvy súdu bol súdu dňa 11.2.2009 doručený upravený návrh z dôvodu nesprávneho označenia navrhovateľa v 2. rade [REDAKOVANÉ]. Následne bol vytýčený termín pojednávania na deň 17.3.2009. Pred termínom pojednávania dňa 5.3.2009 bol prostredníctvom právneho zástupcu navrhovateľov doručený súdu doplnený návrh. Na pojednávaní dňa 17.3.2009 právni zástupcovia účastníkov konania zhodne uviedli, že sa pokúsia spor riešiť mimosúdnu cestou s tým, že sa im uložila 30-dňová lehota na oznámenie či k mimosúdnej dohode došlo.

Keďže si právni zástupcovia túto povinnosť nesplnili, bol právny zástupca navrhovateľov dňa 4.5.2009 vyzvaný, aby súdu oznámil, či došlo k mimosúdnej dohode medzi účastníkmi konania, či trvá na žalobe alebo ju berie späť.

S účinnosťou od 1.6.2009 mi bola vec pridelená z dôvodu zmeny rozvrhu práce na ďalší procesný postup.

Dňa 26.6.2009 bol právny zástupca pod sankciou uloženia poriadkovej pokuty urgovaný, aby oznámil, či došlo k mimosúdnej dohode, resp. predložil žiadané doklady.

Dňa 9.7.2009 právny zástupca navrhovateľov oznámil súdu, že medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody, avšak k jej podpísaniu dôjde do 1 mesiaca, a to z dôvodu čerpania dovolenky právneho zástupcu odporkyne a neprítomnosti navrhovateľa v 2. rade, ktorý je pracovne v zahraničí.

Dňa 11.9.2009 bol právny zástupca navrhovateľov opätovne urgovaný, aby súdu oznámil či došlo k uzatvoreniu mimosúdnej dohody, alebo aby predložil žiadané doklady, na ktorú urgenciu právny zástupca nereagoval, z ktorého dôvodu mu bola uložená

uznesením č. k. 7C/ 120/2008-57 zo dňa 11.11.2009 uložená poriadková pokuta vo výške 300,- €.

Dňa 12.11.2009 doložené doklady navrhovateľom v rade 5, bez sprievodného listu, na základe výzvy súdu právny zástupca navrhovateľov [REDAKOVANÉ] listom doručeným súdu dňa 8.12.2009 požiadal o odpustenie poriadkovej pokuty a zároveň oznámil, že sa rozhodol všetkým jeho klientom vypovedať plnú moc pre narušenie nevyhnutnej dôvery medzi klientom a advokátom.

Uznesením zo dňa 21.1.2010 bola pokuta uložená právnemu zástupcovi navrhovateľov [REDAKOVANÉ] odpustená.

Právny zástupca odporkyne bol dňa 3.3.2010 vyzvaný, aby súdu oznámil, či je predpoklad mimosúdneho usporiadania sporu, inak vo veci súd nariadi pojednávanie.

Dňa 1.4.2010 súd vytýčil pojednávanie na deň 21.4.2014. Na základe právneho zástupcu odporcov [REDAKOVANÉ] bolo pojednávanie odročené na deň 19.5.2010. Pojednávanie bolo odročené na neurčito, za účelom predloženia dôkazov svedčiacich o vlastníckom práve odporkyne k sporným parcelám a taktiež zadováženie jej písomného súhlasu so zapožičaním notárskeho spisu Nz 3/2000.

Dňa 22.10.2010 bolo súdu doručený návrh navrhovateľa v 1. rade [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], prostredníctvom jeho právneho zástupcu [REDAKOVANÉ] na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 Osp. z dôvodu úmrtia odporkyne [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorá zomrela v júli 2010, a to do právoplatného skončenia dedičského konania po zosnulej odporkyni [REDAKOVANÉ].

Po zistení či odporkyňa zomrela a pod akým číslom sa vedie dedičské konanie, bolo uznesením č. k. 7C/120/2008-205 zo dňa 3.3.2011 konanie prerušené do právoplatného skončenia dedičského konania vedeného pod sp. zn. 14D/267/2010.

Dňa 12.4.2011 bolo súdu zo strany právneho zástupcu navrhovateľa v 1. rade JUDr. Ščuryho oznámené, že jeho klient - navrhovateľ v 1. rade [REDAKOVANÉ] 31.1.2011 zomrel.

Dňa 7.11.2011 bolo na základe výzvy súdu zo strany právnych nástupcov po navrhovateľovi v 1. rade oznámené, že súhlasia so vstupom do konania namiesto

navrhovateľa v rade 1 s tým, že predložili plnomocenstvo udelené na zastupovanie

Následne boli zo strany súdu vykonané úkony smerujúce k ustáleniu okruhu účastníkov konania, zastúpenie, ako aj výzva adresovaná navrhovateľom za účelom predloženia upraveného návrhu v súvislosti so vstupom do konania právnych nástupcov po navrhovateľovi v 1. rade (úkony súdu dňa 28.3.2012, 17.4.2012, 20.4.2012 - výzva expedovaná 8.6.2012).

Dňa 14.6.2012 bolo súdu doručené podanie navrhovateľa v 2. rade, ktorým súdu oznámil, že v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nepokračuje.

Na základe pokynu sudkyne zo dňa 23.7.2012 bol právny zástupca navrhovateľov v rade 2-3 urgovaný na predloženie upraveného návrhu s označením dôkazov, ktoré navrhuje v konaní vykonať, späťvzatie návrhu navrhovateľom v 2. rade bolo doručené na vyjadrenie ostatným navrhovateľom a odporcom v lehote 5 dní.

Uznesením č. k. 7C/120/2008-257 zo dňa 22.1.2013 bolo konanie o nároku navrhovateľa v rade 2. zastavené.

Dňa 31.1.2013 bolo súdu doručené odvolanie navrhovateľov v 1. až 3. rade proti uzneseniu zo dňa 22.1.2013, ktoré podali prostredníctvom svojho právneho zástupcu; a upravený návrh v nadväznosti na úmrtie navrhovateľa v rade 1. a odporkyne.

Na základe výzvy súdu boli súdu doručené exempláre odvolania, tieto boli dňa 21.3.2014 zaslané na vyjadrenie ostatným účastníkom konania.

Dňa 15.5.2013 bol spis predložený odvolaciemu súdu.

Dňa 12.8.2013 bol spis odvolacím súdom vrátený s rozhodnutím, že uznesenie Okresného súdu Čadca č. k. 7C/120/2008 potvrdzuje.

Dňa 20.8.2013 bolo rozhodnutie odvolacieho súdu expedované účastníkom konania s tým, že uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 12.9.2013.

Dňa 28.10.2013 bol upravený návrh navrhovateľov 1a-1c podaný prostredníctvom právneho zástupcu, doručený navrhovateľom v rade 3-6, nakoľko títo nie sú zastúpení

██████████, najmä pokiaľ sa týka zápisu sporných nehnuteľností na nový list vlastníctva. Taktiež bol zaslaný na vyjadrenie odporcom v rade 1a-1c.

Dňa 3.12.2013 bolo súdu doručené podanie odporkyne v 1. rade ██████████, že podľa nej každý z účastníkov si je vedomý, že došlo k dohode, a že nie je potrebný žiaden spor. Žiada preto, aby jednotliví účastníci boli vyzvaní, či došlo k dohode alebo nie, aby sa celá záležitosť uzavrela.

Dňa 13.1.2014 bol podanie odporkyne v 1. rade zaslané na vyjadrenie ostatným účastníkom konania.

Okrem ostatných účastníkov konania sa k tvrdeniam odporkyne v 1. rade ██████████ podaním doručeným súdu dňa 30.1.2014 vyjadril i sťažovateľ - navrhovateľ v 4. rade ██████████, ktorý uviedol, že k upravenému návrhu navrhovateľov zo dňa 24.1.2013 sa nemôže vyjadriť, vzhľadom na stanovisko odporkyne v 1. rade ██████████, pretože mu nie je známa dohoda medzi ██████████ a odporkyňou v 1. rade, musí túto okolnosť zistiť buď u oboch účastníčok konania alebo nahliadnutím do spisu a z tohto dôvodu žiada o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k upravenému návrhu o 7 dní, k upravenému návrhu sa nevyjadril.

Uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 7C/120/2008-310 zo dňa 26.3.2014 bola pripustená zmena návrhu navrhovateľov v rade 1a - 1c vo vzťahu k ich nároku, ktorá bola súdu doručená dňa 31.1.2013.

Po nadobudnutí právoplatnosti citovaného uznesenia bol dňa 25.5.2014 vytýčený termín pojednávania na deň 30.6.2014.

Po vytýčení termínu pojednávania bol súdu zo strany navrhovateľov v rade 1a-1c doručený návrh na pripustenie zmeny na strane odporcov z dôvodu, že súd rozhodol o zastavení konania o nároku navrhovateľa v rade 2/ ██████████, a preto ho označujú na strane odporcov a žiadajú jeho pripustenie s poukazom na nerozlučné spoločenstvo.

Uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 7C/120/2008-319 zo dňa 18. júna 2014 súd rozhodol o pripustení ██████████ do konania na strane odporcu.

Pojednávanie dňa 30.6.2014 - odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

Uznesením č. k. 7C/120/2008-340 zo dňa 7.8.2014 bolo nariadené znalecké dokazovanie znalcom z odboru geodézia a kartografia za účelom zidentifikovania sporných nehnuteľností, zodpovedania aký je ich užívací a právny režim, vzhľadom aj na podiely navrhovateľov. Navrhovatelia boli vyzvaní na zloženie zálohy na znalecké dokazovanie po 60,- €.

Sťažovateľ - navrhovateľ v 4. rade [REDAKOVANÉ] zložil zálohu v sume 60,- € dňa 26.8.2014

Po zložení záloh bol spis dňa 22.9.2014 odoslaný znalcovi...“

Z obsahu sťažnosti a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 7 C 120/2008 ústavný súd zistil rovnaké skutočnosti, čo sa týka predloženej chronológie, aké uviedol okresný súd, preto ich považoval za preukázané.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov..., ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry (IV. ÚS 15/03, I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03), v súlade s ktorou možno

za konanie (postup) súdu odstraňujúce právnu neistotu sťažovateľa v konkrétnom posudzovanom prípade považovať také konanie, ktoré smeruje k právoplatnému rozhodnutiu vo veci alebo k odstráneniu jeho právnej neistoty zákonom dovoleným spôsobom. K vytvoreniu právnej istoty preto dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (III. ÚS 127/03).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokovávanej veci.

1. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o určenie vlastníckeho práva tvorí bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ho nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité. Do istej miery k zložitosti veci prispelo to, že v konaní došlo k zmenám účastníkov konania z dôvodu úmrtia odporkyne a navrhovateľa v 1. rade.

2. Pri posudzovaní druhého kritéria, t. j. hodnotenia prípadných zbytočných prieťahov v konaní, ústavný súd dospel k záveru, že k dĺžke posudzovaného konania čiastočne prispeli aj okolnosti na strane sťažovateľa (bolo potrebné odstraňovať vady návrhu na začatie konania, dvakrát bol podaný návrh na pripustenie zmeny návrhu).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a poukazuje na to, že trvanie napadnutého konania 6 rokov 2 mesiace na okresnom súde je už samo osebe neprimerané.

Ústavný súd aj bez toho, aby vymedzoval konkrétne obdobia nečinnosti okresného súdu, poukazuje na to, že už celková dĺžka predmetného konania na okresnom súde je sama osebe neprimeraná.

Uvedený postup okresného súdu nesvedčí o tom, že by svoju činnosť organizoval v súlade s povinnosťou uloženou mu v § 100 ods. 1 OSP, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Všeobecný súd v rozsahu svojej právomoci nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu, ktorý mal smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02) a jeho neefektívna činnosť mala rozhodne vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní, ktoré je ním vedené pod sp. zn. 7 C 120/2008, došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Pretože ústavný súd zistil porušenie označeného základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 120/2008, prikázal mu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal aj o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 2 500 € z dôvodov v nej uvedených.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy aj priznanie finančného zadosťučinenia. Pri jeho určení ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti

aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Ústavný súd vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 120/2008, berúc do úvahy konkrétne okolnosti danej veci, považoval priznanie sumy 1 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Pri priznaní primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd zoberal do úvahy aj to, že v konaní dochádzalo k zmenám účastníkov konania z dôvodu úmrtia odporkyne a navrhovateľa v 1. rade, návrh na začatie konania trpel vadami, dvakrát bol podaný návrh na pripustenie zmeny návrhu. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľa vyčíslil trovy konania sumou 284,08 €, a to za dva úkony právnej služby (prevzatie právneho zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, sťažnosť).

Ústavný súd podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) priznal sťažovateľovi náhradu trov konania. Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je v danom prípade priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2013 v sume 804 €. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2014 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) po 134 €. Ďalej má právny zástupca sťažovateľa aj nárok na náhradu režijného paušálu 8,04 € za jeden úkon podľa vyhlášky. Náhrada trov konania, ktorú ústavný súd priznal sťažovateľovi, spolu predstavuje sumu 284,08 €.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2015